

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста)
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста) у галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит.

Розробник: Стащук О. В., завідувач кафедри-професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:

Гарант ОПП
Фінанси і кредит

Наталія ПРОЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Завідувачка кафедри

Олена СТАЩУК

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	07«Управління та адміністрування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», «Фінанси і кредит», перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 1
		Семестр <u>1-ий</u>
		Лекції 40 год.
		Практичні (семінарські) 36 год. Лабораторні 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 10 год.
		Самостійна робота 54 год. Форма контролю: іспит
Мова навчання		українська

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: СТАЩУК ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри-професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: 050-674-85-78

E-mail: Staschuk.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна «Фінанси суб'єктів господарювання» належить до переліку нормативних дисциплін циклу спеціальної професійної підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста) за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит та спрямована на формування у здобувачів системи глибоких обґрунтованих знань з фінансів суб'єктів господарювання, їх операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю, порядком формування фінансових ресурсів підприємств та напрямками їх використання.

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на базових знаннях з фінансів.

3. Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме написанню курсової роботи з курсу Фінанси суб'єктів господарювання, а також є основою для вивчення таких дисциплін, як: Фінансова безпека суб'єктів господарювання, Фінансово-економічний аналіз, Аналіз фінансової діяльності підприємств, Фінансовий менеджмент.

4. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів знань щодо теоретичних, методичних та організаційних основ формування та використання фінансових ресурсів підприємств, а також набуття вмінь та навичок вирішення практичних проблем оподаткування підприємств, самофінансування, підвищення прибутковості суб'єктів

господарювання, руху грошових потоків та здійснення готівкових та безготівкових розрахунків підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни Фінанси суб'єктів господарювання є: ознайомити здобувачів із теоретичними, методичними та організаційними основами фінансів суб'єктів господарювання та їх місцем в управлінні підприємствами; сформувати у здобувачів комплексну систему знань із здійснення грошових розрахунків підприємствами; опанувати методику розрахунку прибутку підприємств, оптимізації їх витрат, оцінювання ефективності реальних та фінансових інвестицій суб'єктів господарювання; набути практичних навичок із формування капіталу підприємств різних форм власності, активів, прибутку та оподаткування, а також оцінювання фінансового стану підприємств.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- виявляти вплив основних факторів на фінансовий результат діяльності підприємства;
- визначати фінансовий стан підприємства та формувати пропозиції щодо його підвищення;
- аналізувати ефективність операційної, інвестиційної фінансової діяльності на основі руху грошових потоків підприємства;
- застосовувати специфічні методи дослідження у сфері фінансів суб'єктів господарювання;
- володіти ґрунтовними знаннями щодо сучасних теорій фінансування, структури капіталу, дивідендної політики підприємства;
- проводити інтегральну оцінку фінансового стану суб'єктів господарювання, вміти його обґрунтовувати, пропонувати шляхи його підвищення та презентувати результати роботи;
- розробляти практичні рекомендації щодо підвищення прибутковості підприємств;
- ідентифікувати проблеми формування та використання прибутку суб'єктів господарювання;
- володіти методичним інструментарієм оцінювання кредитоспроможності підприємств.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, яких здобувач набуває в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (СК)

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Тема 1. Теоретичні основи фінансів суб'єктів господарювання	6	2	2	-	2	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 2. Теоретичні джерела фінансової діяльності підприємств	8	2	2	-	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 3. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу	12	2	2	2	4	2	ДС,Т,РЗ / 12
Разом за модулем 1	26	6	6	2	10	2	12
Змістовий модуль 2. Формування капіталу і доходів суб'єктів господарювання							
Тема 4. Власний капітал суб'єктів господарювання	11	4	2	2	3	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 5. Грошові потоки та організація грошових розрахунків суб'єктів господарювання	14	4	4	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 6. Доходи і фінансові результати суб'єктів господарювання: формування та розподіл	10	2	2	-	4	2	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 7. Оподаткування підприємств	12	4	4	-	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 8. Самофінансування підприємства	7	2	2	-	3	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 9. Дивідендна політика підприємства	8	2	2	.	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Разом за модулем 2	62	18	16	4	22	2	12
Змістовий модуль 3. Фінансування підприємства за рахунок позикового капіталу							
Тема 10. Кредитування і розрахунки суб'єктів господарювання	14	4	4	2	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 11. Фінансове забезпечення та ефективність інвестицій	8	2	2	-	4	-	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 12. Фінансова звітність суб'єктів господарювання	16	4	4	-	6	2	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 13. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства	16	4	4	2	4	2	ДС,Т,РЗ / 12
Тема 14. Фінансова санація та банкрутство підприємств	8	2	2	-	4	-	Т, П, РЗ / 12
Разом за модулем 3	62	16	14	4	22	4	12
Види підсумкових робіт						60	
Модульна контрольна робота 1						МКР / 20 балів	
Модульна контрольна робота 2						МКР / 20 балів	
Модульна контрольна робота 2						МКР / 20 балів	
Всього годин / Балів	150	40	36	10	54	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Бали**: поточне оцінювання проводиться за 12-бальною національною шкалою, що пропорційно переводиться за середньою поточною оцінкою, виходячи із того, що поточне оцінювання модуля 1, 2 та модуля 3 не перевищує 12 балів, а 4 бали студент отримує за презентацію з однієї із тем..

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,5 бала за кожную роботу). Пропущені заняття без поважних причин повинні бути відпрацьовані здобувачем за індивідуальним графіком. Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки модульні контрольні роботи проходять у формі он-лайн тестування та є можливість отримати відповідну кількість балів на іспиті. Перескладання модулів можливе лише з дозволу деканату та за умови наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах. Зокрема:

- за умови проходження на платформі Prometheus курсу «Основи фінансів та інвестицій» та отримання відповідного сертифікату відбувається перезарахування Теми 11 Фінансове забезпечення та ефективність інвестицій з максимальним балом 12.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять - усно	24
Розробка та представлення презентації	4
Розв'язування задач та кейсів	12
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–3) – тести	20
Модульна контрольна робота 2 (теми 4–9) – тести	20
Модульна контрольна робота 2 (теми 10–14) – тести	20
Іспит (теми 1–14) – тестування	60
Форма контролю	іспит

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення іспиту за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, або бажає підвищити рейтинг на іспит, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за іспит (максимум 60 балів).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Добре	Здобувач опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Здобувач опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Здобувач опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Задовільно	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незадовільно з можливістю з повторного	Здобувач опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями, здобув окремі компетенції, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / Р.А. Слав'юк. - Київ: «Центр навчальної літератури», 2010.-460с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч.посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
3. Фінанси підприємств: навч. посібник : практикум / Н.О. Власова, Т.В. П'ятак, Т.І. Кочетова; за наук. ред. проф. Власової Н.О.– Х.: Світ книг, 2020. – 312 с.
4. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
5. Ashar J. What are the main activities in corporate finance? Financial director. 2019. November 8. URL: <https://www.financialdirector.co.uk/2019/11/08/what-are-the-main-activities-in-corporate-finance/>.
6. Jun Chen, Tao-Hsien Dolly King, Min-Ming Wen. Non-executive ownership and private loan pricing. Journal of Corporate Finance. 2020. Vol. 64. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0929119920300821>.

Додаткова

1. Garry J. Schinasi. Defining Financial Stability / Schinasi Garry // IMF Working Paper Series. 2004. WP/04/187. P. 1–16.
2. Беренда Н. І., Редзюк Т. Ю., Ворона К. В. Управління структурою капіталу підприємства. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_1_2018ua/5.pdf
3. Бровко Л. І., Бровко Є. І., Крижановський О. О. Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності. Економіка та держава. 2019. № 9. С. 57-63
4. Каціман С. О., Шаманська О. І. Вдосконалення системи управління активами підприємства. URL: <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/71.pdf>
5. Кисиль О. Управління фінансовими результатами підприємства//Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал. 2019. №1. URL: <https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2019/1/upravlinnya-finansovimi-rezultatami-pidpriyemstva-2/>
6. Войнаренко М. П., Рзаєва Т. Г. Ділова активність підприємств: проблеми аналізу та оцінки: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2017. 284 с.
7. Жукевич С. М., Рожелюк В. М. Фінансова стійкість підприємства в контексті сталого розвитку України. Світ фінансів. 2018. Вип. 4. С. 75-85.
8. Рудика В. І., Шпірна Д. С. Формування системи фінансового планування та прогнозування на підприємстві. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/47.pdf

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: веб-сторінка. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
4. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Національний банк України URL: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Концепція фінансової безпеки України. URL: <http://www.ufin.com/ua/koncepcia/008.doc>.